

بانکداری ترکیه

نگاهی به توفیق چشمگیر بانکهای ترکیه در جذب مشتریان بزرگ

بانکداری خصوصی در ترکیه در حال توسعه است به طوری که مدیران مالی و بانکی جهت جذب منابع مالی سپرده گذاران ارزنده از یکدیگر پیشی گرفته و برخی از سرمایه گذاران حقیقی و حقوقی را که قبلاً منابع مالی خود را در بانکهای آمریکایی و اروپایی نگهداری می کردند ترغیب به فعالیت در داخل کشور نموده اند. مدیریت دارایی و بانکداری خصوصی در ترکیه در حال پیمودن مسیر تکاملی است. تنها ۷ سال از فعالیت بانکداری خصوصی در ترکیه می گذرد اما اکثر مؤسسات بزرگ و متوسط، بخش بانکداری خصوصی (ویژه مشتریان ارزنده) را برای ارائه خدمات به بیش از ۱۸۰۰۰۰ مشتری با میزان سپرده ای حداقل ۲۵۰۰۰۰ لیره ترکیه (۱۶۵۵۰۰ دلار) ایجاد کرده اند.

بانکهای ترکیه ای خدمات متنوعی را در قلب صندوق های سرمایه گذاری مشترک شامل اوراق بهادار داخلی و بین المللی، اوراق قرضه دولتی و سهام خارجی، صندوقهای مبادلات ارزی، معاملات آتی، برگه های اختیار و دیگر خدمات از جمله ابزار مشتقه مبتنی بر کالاهای کشاورزی و فلزات گرانبها به مشتریان ارزنده خود ارائه می دهند. خواسته های جهانی

آکبانک بزرگترین بانک تجاری و از اولین مؤسسات مالی در ترکیه بوده که بخش بانکداری ویژه را ایجاد کرده است. "فکرت اندق" نایب رئیس بخش خصوصی در این بانک می گوید: بازارهای مختلف در تمامی نقاط دنیا به عنوان مرکزی برای سرمایه گذاری تلقی می شود. افق پیش روی این بانک به وسعت همه گیتی است، بنابراین به همان اندازه که استراتژیهای سرمایه گذاری برای مشتریان توسعه پیدا می کند مدیران فرصت های سرمایه گذاری را در تمام نقاط دنیا بررسی می کنند.

«آکبانک» خدمات ویژه ای نیز نظیر مشاوره مالی به ارزش ۵۰۰۰۰۰۰ لیره به خانواده ها ارائه می کند.

بانکهای ترکیه در مورد ترهین ملک، اجاره، تملک داراییها و حتی خرید قایق های تفریحی به مشتریان خود مشاوره ارائه می دهند. برای مثال "یابی کردی" یکی از بانکهای تجاری بزرگ، مشاوره در زمینه ایجاد و حفظ مجموعه های هنری و اطلاع رسانی در مورد فعالیتهای هنری را از طریق بخش ویژه فرهنگی بانک در دستور کار قرار داده است.

در زمینه اوراق بهادار بین المللی و ابزار مشتقه نیز بانکهای ترکی و شرکت های مالی همکاری نزدیکی با بانکهای خارجی، کارگزاران و تجار بین المللی داشته و محصولات تازه و بکری را وارد بازار کرده اند.

در اوایل سال جاری آکبانک و شرکت های مالی مرتبط، با همکاری شرکت خدمات رسانی سرمایه گذاری Frankin Templeton در آمریکا صندوق BRIC را برای مشتریان ارزنده ایجاد نموده اند. این صندوق شامل سبدی از سهام های دارای بازده بالا از شرکت های برزیلی، روسی، هندی و چینی می باشد. در سال جاری چهار بانک بزرگ ترکی تحت سرپرستی ایزبانک و گارانتی بانک صندوق سرمایه ای طلا را مبتنی بر معاملات آتی طلا و برگه خرید و فروش سهام به مشتریان معرفی کرده و با افزایش قیمتها سرمایه گذاران را ترغیب به خرید نموده اند.

رقابت نزدیک

اندازه بازار در بانکداری خصوصی در مقیاس بزرگ ترسیم شده است. با منابع عظیم مالی که تنها در اختیار بخش کوچکی از جامعه است بانکها طی رقابتی سخت با یکدیگر در تکاپوی جذب سپرده های آنها هستند. آژانس نظارت و تنظیم بانکها به عنوان مرجع مسئول در بانکداری عالی در پایان ماه جولای ۲۰۱۰ اعلام کرده است که ترکیه صاحب ۳۲۱۷۰ سرمایه گذار (شامل ۷۸۰ سرمایه گذار خارجی) با منابع مالی حداقل یک میلیون لیره ترکیه بوده که حدود نصف کل سپرده های موجود را تشکیل می دهند. سپرده های بانکی در ترکیه بالغ بر ۵۶۸ میلیارد لیره می باشد.

آقای اندق می گوید: «این ارقام پتانسیل و ظرفیت بازار را نشان می دهند». گزارشی که در اوایل سال توسط Lynch Merrill و Capgemini منتشر گردید، مؤید آن است که ۳۳۷۰۰ میلیون در ترکیه وجود دارد. این در حالیست که آقای اندق این تعداد را بالغ بر ۵۰۰۰۰ نفر دانسته که دارایی خود را در خارج از سیستم مالی و یا در بانکهای خارجی نگهداری می کنند.

از اکتبر ۲۰۰۸ تا پایان ۲۰۰۹ دولت ترکیه تلاش کرده است تا ۳۱ میلیارد و ۶ میلیون دلار را که اساساً در اختیار ترکهای مقیم خارج بوده و به تعبیری معادل یک هفتم کل

سپرده های ترکیها در بانکهای خارجی می باشد تحت ۶ برنامه یا طرح «حفاظت از داراییها» تحت کنترل خویش درآورد. طی این برنامه مادامی که سپرده گذاران در بانکهای داخلی سرمایه گذاری کنند دولت مأخذ وجوه را پیگیری ننموده و معاف از مالیات می باشد. همه این وجوه در بخشهای خصوصی بنگاهها و مؤسسات مالی نگهداری می گردد. به عقیده وی «این برنامه تأثیر مثبتی بر بازار بانکی داشته است».

از طریق تلاشهای بخش بانکداری ویژه آکبانک، ۶۰ مشتری معادل ۵۰۰ میلیون لیره در ترکیه سپرده گذاری کرده اند. چنانچه این برنامه تداوم داشته باشد منابع جدید و قابل توجهی به بازار ترکیه وارد می شود و دلیل آن توجه و اعتماد بیش از پیش سرمایه گذاران داخلی به بانکهای ترکی است. آقای آندق می گوید: در ۱۸ ماه گذشته بسیاری از سرمایه داران داخلی حسابهای خود را نزد بانکهای سوئیس و اروپایی بسته و به آکبانک جذب شده اند.

عارف تپی ریاست بخش مدیریت فروش در بخش مالی بانک یاپی کردی می گوید: «ترکیه همچنان به جذب سپرده ادامه می دهد به این دلیل که افق روشنی را برای بازار سرمایه گذاران در نظر گرفته است. ترکیه دارای آینده ای درخشان است. در گذشته مشتریان به بانکها و مدیران مالی مراجعه کرده و با آنها درباره سرمایه گذاری مشاوره می کردند اما امروز آنها در جستجوی بهترین بانک برای سرمایه گذاری هستند. بازار ترکیه نسبت به بازار اروپا بهتر و شفاف تر تنظیم شده است. از اینرو مؤسسات مالی سپرده بیشتری را جذب کرده اند.

ولی اُزکان ترکانن نایب رئیس ایز بانک "بزرگترین بانک تجاری ترکیه" می گوید: طرح حفاظت از دارایی ها نه تنها سپرده های سرگردان در بازار ترکیه را جذب بلکه کرده

می تواند استانبول را به یک مرکز مالی بین المللی بدل کند. او تبدیل استانبول را به یک مرکز مالی بین المللی و به عنوان یک فرصت بزرگ برای جذب سرمایه های خارجی به ترکیه می داند.

حق انتخاب

در گذشته سرمایه داران در ترکیه حق انتخاب کمی در حفظ داراییهای خود داشتند. برخی تا اوایل دهه ۸۰ به بازار ارز که یک نوع فعالیت غیرقانونی و جرمه آن زندان بود روی آوردند. افرادی هم که ثروت اندوزی می کردند دارایی خود را برای سود بیشتر و پوششی در برابر تورم در بانک ها نگهداری می کردند.

در طول دهه پرفراز و نشیب ۸۰ و ۹۰ زمانیکه ترکیه با تورم دو و سه رقمی به خود می لرزید بانکها تلاش می کردند تا سرمایه داران داخلی را با ارایه نرخهای بهره بالاتر از نرخ بازار به سپرده گذاری ترغیب کنند و این مهم به چالش نرخهای بهره بدل گردید و منجر به فرو پاشی بسیاری از بانکهای داخلی شد. دولت نیز با خارج کردن برخی از بانکهای ضعیف از صحنه، یک بخش نظارتی جهت تنظیم سیستم بانکی با نیازهای سرمایه ای ایجاد نمود.